

Pracovněprávní aktuality

(sledované období: 5. 2. 2019 – 4. 3. 2019)

JUDr. Nataša Randlová, Ph.D./Mgr. Jakub Lejsek

Randl Partners, advokátní kancelář, s. r. o., člen aliance Ius Laboris, www.randls.com

Vyhlášené předpisy

Zákon, kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony (zrušení karenční doby)

Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem 32/2019 Sb. dne 7. 2. 2019

O postupu zákona, kterým se ruší k 1. 7. 2019 institut takzvané karenční doby (tedy prvních tří dní, kdy se zaměstnanci v dočasné pracovní neschopnosti neposkytuje náhrada mzdy), jsme vás již informovali v minulých vydáních časopisu Práce a mzda. V souvislosti s touto změnou bylo nutné legislativně novelizovat i některé další právní předpisy, např. zákon o daních z příjmů, zákon o státní sociální podpoře či zákon o důchodovém pojištění.

V rámci projednávání této změny podali poslanci Helena Válková a Karel Rais pozměňovací návrh, kterým doplnili do dané novely změnu zákona o vysokých školách. Tato změna, která meritorně vůbec nesouvisí se zrušením „karenční doby“, vkládá do tohoto zákona novou úpravu pracovní doby akademických pracovníků, podle níž je akademický pracovník povinen být na pracovišti zaměstnavatele nebo na jiném dohodnutém místě pouze v době výkonu tzv. pedagogické činnosti. Zbylou část pracovní doby si poté může akademický pracovník rozvrhovat dle libosti a jeho zaměstnavatel není povinen tuto část pracovní doby evidovat.

Více o tomto pozměňovacím návrhu, jakož i o souvisejících problematických aspektech se dočtete na str. 46.

Zákon, kterým se mění zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem 35/2019 Sb. dne 14. 2. 2019

Nařízení vlády o podrobnostech služebního hodnocení státních zaměstnanců a vazbě osobního příplatku státního zaměstnance na výsledek služebního hodnocení a o změně nařízení vlády č. 304/2014 Sb., o platových poměrech státních zaměstnanců, ve znění pozdějších předpisů

Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem 36/2019 Sb. dne 14. 2. 2019

Sdělení Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 3. února 2019 o uložení kolektivních smluv vyššího stupně

Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem 41/2019 Sb. dne 15. 2. 2019

Ministerstvo práce a sociálních věcí prostřednictvím svého sdělení informovalo o uložení některých kolektivních smluv vyššího stupně. Jedná se např. o kolektivní smlouvy, které se týkají zaměstnanců v dřevozpracujícím, lesním či vodním hospodářství, textilním průmyslu, pojišťovnictví či v energetice.

Sdělení Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 7. února 2019 o uložení Kolektivní dohody vyššího stupně

Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem 53/2019 Sb. dne 21. 2. 2019

U Ministerstva práce a sociálních věcí byla dále uložena Kolektivní dohoda vyššího stupně, tj. dohoda vztahující se na státní zaměstnance ve služebním poměru vykonávající ve služebních úřadech státní službu, uzavřená mezi vládou České republiky a odborovými svazy, které zastupují tyto zaměstnance.

Přehled stavu projednávaných předpisů

Návrh zákona o zpracování osobních údajů

Sněmovní tisk: 138

Stav projednávání: vráceno Senátem s připomínkami

Předpokládaná účinnost: vyhlášením

Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zpracování osobních údajů

Sněmovní tisk: 139

Stav projednávání: vráceno Senátem s připomínkami

Předpokládaná účinnost: vyhlášením

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (příplatek pedagogického pracovníka)

Sněmovní tisk: 159

Stav projednávání: 1. čtení

Původně navrhovaná účinnost: 1. 1. 2019

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů (zrušení minimálního vyměřovacího základu u zaměstnanců)

Sněmovní tisk: 162

Stav projednávání: 1. čtení

Původně navrhovaná účinnost: 1. 1. 2019

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 187/2006, o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů

Sněmovní tisk: 182

Stav projednávání: 1. čtení

Předpokládaná účinnost: 1. ledna roku následujícího po roku jeho vyhlášení

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, a další související zákony (dlouhodobý pobyt za účelem hledání zaměstnání)

Sněmovní tisk: 203

Stav projednávání: 2. čtení

Předpokládaná účinnost: 15. dnem po vyhlášení (s výjimkami)

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 259/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, a zákon č. 92/2018 Sb., kterým se mění zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony (odložení zavedení elektronické neschopenky)

Sněmovní tisk: 204

Stav projednávání: 2. čtení

Původně navrhovaná účinnost: 31. 12. 2018

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (přejmenování mateřské a rodičovské dovolené)

Sněmovní tisk: 212

Stav projednávání: 1. čtení

Předpokládaná účinnost: 1. dnem třetího kalendářního měsíce následujícího po jeho vyhlášení

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů (rodičovský příspěvek)

Sněmovní tisk: 224

Stav projednávání: 1. čtení

Předpokládaná účinnost: 1. dnem třetího kalendářního měsíce následujícího po jeho vyhlášení

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (sleva na pojistném pro zaměstnance žijící ve znevýhodněných lokalitách)

Sněmovní tisk: 246

Stav projednávání: 1. čtení

Předpokládaná účinnost: 1. dnem třetího kalendářního měsíce následujícího po jeho vyhlášení

**Návrh zákona, kterým se mění zákon
č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění
pozdějších předpisů (zrušení superhrubé mzdy)**

Sněmovní tisk: 254

Stav projednávání: 1. čtení

Předpokládaná účinnost: 1. 1. následujícího roku po vydání ve sbírce zákonů

Návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k informaci Doporučení Mezinárodní organizace práce č. 205 o zaměstnanosti a důstojné práci pro mír a odolnost

Sněmovní tisk: 277

Stav projednávání: 1. čtení

**Návrh zákona, kterým se mění zákon
č. 340/2006 Sb., o činnosti institucí
zaměstnaneckého penzijního pojištění, ve znění
pozdějších předpisů (transpozice směrnice)**

Sněmovní tisk: 297

Stav projednávání: 2. čtení

Předpokládaná účinnost: Vyhlášení

**Návrh zákona, kterým se mění zákon
č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách
a o změně některých zákonů (zákon o investičních
pobídkách), ve znění pozdějších předpisů,
a zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti,
ve znění pozdějších předpisů**

Sněmovní tisk: 298

Stav projednávání: 2. čtení

Předpokládaná účinnost: 15. dnem po vyhlášení

**Návrh zákona, kterým se mění zákon
č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění
pozdějších předpisů (prodloužení délky základní
výměry dovolené)**

Sněmovní tisk: 317

Stav projednávání: 1. čtení

Předpokládaná účinnost: 1. 1. 2020

**Návrh zákona, kterým se mění zákon
č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění,
ve znění pozdějších předpisů (etapy zavedení
elektronické neschopenky)**

Sněmovní tisk: 333

Stav projednávání: 2. čtení

Předpokládaná účinnost: 1. 7. 2019

**Návrh zákona, kterým se mění zákon
č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné
zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů**

Sněmovní tisk: 352

Stav projednávání: 1. čtení

Předpokládaná účinnost: 1. 1. 2020

**Návrh zákona o úpravě některých vztahů
v souvislosti s vystoupením Spojeného království
Velké Británie a Severního Irska z Evropské unie**

Senátní tisk: 36

Stav projednávání: Senát schválil

Předpokládaná účinnost: 29. 3. 2019 (s výjimkami)

V souvislosti s plánovaným odchodem Spojeného království Velké Británie a Severního Irska z Evropské unie (Spojené království) a s tím souvisejícími problémy ohledně schválení smlouvy vyjednané s Evropskou unií podle článku 50 Smlouvy o Evropské unii o výstupu z Evropské unie vláda připravila **návrh zákona, který řeší případ, že dojde k tzv. tvrdému Brexitu**, tj. odchodu Spojeného království bez dohody s Evropskou unií.

V takovém případě by se občané Spojeného království nacházející se v České republice ocitli ve stejné situaci jako cizinci ze třetích zemí a ztratili by veškeré výhody a privilegia, která přináší členství v Evropské unii.

Podle § 8 návrhu zákona se nevyžaduje povolení k zaměstnání, zaměstnanecká karta, karta vnitropodnikově převedeného zaměstnance nebo modrá karta k zaměstnání občana Spojeného království nebo rodinného příslušníka občana Spojeného království, **jejichž výkon práce v základním pracovněprávním vztahu podle zákona práce započal přede dnem nabytí účinnosti tohoto návrhu.**

Podle přechodného ustanovení návrhu zákona platí, že občan Spojeného království se považuje za občana Evropské unie, rodinný příslušník občana Spojeného království se považuje za rodinného příslušníka občana Evropské unie, právnická osoba nebo jiné právní uspořádání se sídlem na území Spojeného království se považuje za právnickou osobu nebo jiné právní uspořádání se sídlem v Evropské unii a Spojené království se považuje za členský stát Evropské unie **v řízení, které bylo zahájeno přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a do tohoto dne pravomocně neskončeno, jde-li o řízení např. podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky či o podpoře v nezaměstnanosti podle zákona o zaměstnanosti.**

Ministerstvo práce a sociálních věcí v této souvislosti zveřejnilo na svých webových stránkách www.mpsv.cz doporučení a informace, jak postupovat. Občanům Spojeného království MPSV doporučuje, aby si požádali o trvalý pobyt, splňují-li podmínky pro jeho získání. Získáním trvalého pobytu v České republice získají občané Spojeného království srovnatelné podmínky s českými občany v oblasti trhu práce.

Mimo úpravu pobytu či přístupu občana Spojeného království na trh práce se tento návrh věnuje i otázkám nabývání státního občanství České republiky, uzavírání manželství, některým otázkám sociálního zabezpečení či některým dalším oblastem.

Vzhledem k tomu, že Česká republika může svými právními předpisy upravit pouze postavení cizinců na svém území, návrh neřeší žádným způsobem postavení českých pracovníků na pracovním trhu ve Spojeném království.

Účinnost návrhu je stanovena na den, kdy pro Spojené království přestane být použitelná Smlouva o Evropské unii a Smlouva o fungování Evropské unie, nevstoupí-li současně v platnost dohoda o podmínkách vystoupení Spojeného království z Evropské unie. Pokud tedy britští poslanci schválí sjednanou dohodu s Evropskou unií o vystoupení, tento návrh nikdy nenabude účinnosti.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Stav projednávání: vláda
Předpokládaná účinnost: 1. 7. 2019 (s výjimkami)

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 117/1995, o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů (zvýšení rodičovského příspěvku)

Stav projednávání: vláda
Předpokládaná účinnost: 1. 1. 2020

Návrh zákona o bezpečnosti provozu vyhrazených technických zařízení a o změně souvisejících zákonů (zákon o vyhrazených technických zařízeních)

Stav projednávání: vláda
Předpokládaná účinnost: 1. 1. 2020

Návrh zákona o lobbování

Stav projednávání: vláda
Předpokládaná účinnost: 1. 1. 2021

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Stav projednávání: vláda
Předpokládaná účinnost: 1. 1. 2021

Návrh zákona o ochraně oznamovatelů

Stav projednávání: vláda
Předpokládaná účinnost: 1. 1. 2021

Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o ochraně oznamovatelů

Stav projednávání: vláda
Předpokládaná účinnost: 1. 1. 2021

Návrh zákona, kterým se mění zákon, o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů

Stav projednávání: vláda
Předpokládaná účinnost: 1. 1. 2021

Návrh nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 595/2006 Sb., o způsobu výpočtu základní částky, která nesmí být sražena povinnému z měsíční mzdy při výkonu rozhodnutí, a o stanovení částky, nad kterou je mzda postižitelná srážkami bez omezení (nařízení o nezabavitelných částkách)

Stav projednávání: vláda
Předpokládaná účinnost: 1. 7. 2019

Návrh nařízení vlády o provedení některých ustanovení zákona o investičních pobídkách

Stav projednávání: vláda (připomínkovém řízení ukončeno)
Předpokládaná účinnost: 15. dnem po vyhlášení

Návrh zákona o sociálním podniku

Stav projednávání: vláda (v připomínkovém řízení)
Předpokládaná účinnost: 1. 1. 2020

Mezinárodní smlouvy

Smlouva mezi Českou republikou a Běloruskou republikou o důchodovém zabezpečení

Sněmovní tisk: 165

Stav projednávání: 2. čtení

Změny z roku 2016 k Úmluvě Mezinárodní organizace práce o práci na moři

Sněmovní tisk: 177

Stav projednávání: 1. čtení

Úřad práce ČR

Podpora zaměstnanosti OZP

Úřad práce ve své tiskové zprávě z 13. 2. 2019 zveřejnil aktuální informace o zaměstnávání osob se zdravotním postižením (OZP). Ke konci ledna evidoval Úřad práce ČR v řadách uchazečů 38 843 OZP, což činilo 15,9 % z celkového počtu nezaměstnaných. Vzhledem k tomu, že se jedná o jednu z nejhroženějších skupin uchazečů na pracovním trhu, Úřad práce ČR jim věnuje zvýšenou péči prostřednictvím specificky cílených projektů. V rámci republiky realizuje 6 regionálních projektů přímého přidělení (RIP), které jsou určeny na podporu zaměstnanosti osob se zdravotním postižením. Jejich cílem je pomoci jim v co nejrychlejší návratu na trh práce.

Mimo tyto projekty dochází k podpoře zaměstnávání OZP zejména prostřednictvím poskytování příspěvků na zřízení pracovního místa pro OZP či následných příspěvků na úhradu nákladů spojených s provozem takového pracovního místa. V souhrnu Úřad práce ČR vyplatil v loňském roce na podporu zaměstnanosti osob se zdravotním postižením 6,77 mld. Kč.

Celý text tiskové zprávy Úřadu práce ČR naleznete na adrese <http://portal.mpsv.cz/upcr> v sekci Pro média – Tiskové zprávy (Únor)

Evropská unie

Transparentní a předvídatelné pracovní podmínky v Evropské unii

Evropská komise zveřejnila na svých webových stránkách informaci o tom, že došlo k předběžné dohodě mezi Evropskou komisí a Radou o návrhu na novou směrnici s cílem vytvořit transparentnější a předvídatelnější pra-

covní podmínky, a to zejména pro pracovníky, kteří pracují v atypických formách zaměstnání. Cílem plánované směrnice je zajištění plné informovanosti zaměstnanců o pracovních podmínkách.

Vzhledem k tomu, že návrh nové směrnice bude teprve vypracován, budeme si na konkrétní změny ještě muset počkat.

Daňové aktuality

Lhůta pro vrácení přeplatku na dani

Daňoví poplatníci mohou dle Finanční správy zažádat o vrácení přeplatku na dani již na formuláři daňového přiznání. Přeplatek však musí nejprve právně vzniknout, aby mohl být vyplacen, a k tomu dochází až posledním dnem lhůty pro podání řádného daňového přiznání. Jestliže přeplatek nevznikne do 60 dnů ode dne podání žádosti o jeho vrácení, správce daně žádost zamítne, nikoliv však v případě, kdy byla podána současně s daňovým přiznáním. V takovém případě se na žádost hledí, jako by byla podána v poslední den lhůty pro podání daňového přiznání. Tímto dnem také počíná běžet 30denní lhůta pro vrácení přeplatku.

Nejčastější chyby v přiznání k dani z příjmů

Finanční správa upozornila na nejčastější chyby daňových poplatníků při vyplňování formuláře Přiznání k dani z příjmů. K častým chybám patří uplatnění školkovného v plné výši, ačkoliv bylo skutečné školkovné nižší, uplatnění úroků z hypotéky jinou osobou než vlastníkem, nezahrnutí nemocenských dávek, podpory v nezaměstnanosti nebo mateřské do příjmů manželky či manžela při uplatňování slevy na manželku (manžela), uplatnění jednoho dítěte oběma rodiči pro slevu na dítě, chybějící povinné přílohy a nepodepsaný formulář.

pam